

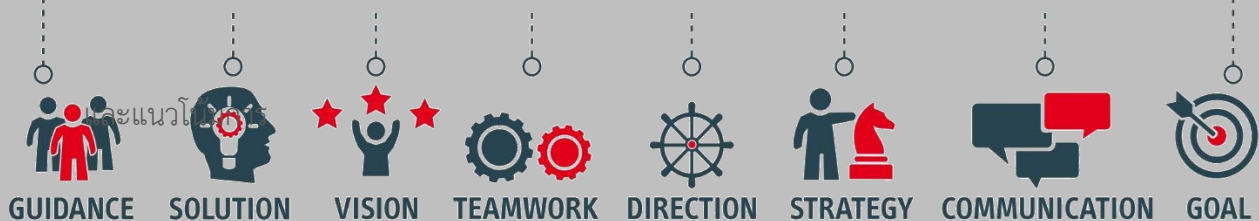

ภาวะผู้นำและการจัดการสุขภาพ ในยุคปัจจุบันเปลี่ยนผ่านสู่ออนาคต

การสัมมนาวิชาการ “ภาวะผู้นำและการจัดการสุขภาพในยุคปัจจุบันเปลี่ยนผ่านสู่ออนาคต” ระหว่างวันที่ 11 - 13 มกราคม 2562 ณ อาคารสัมมนา 2 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสัมมนาประเด็นและแนวโน้มภาวะผู้นำและการจัดการสุขภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้ภาวะผู้นำและการจัดการสุขภาพ ในยุคปัจจุบันเปลี่ยนผ่านสู่ออนาคต แนวคิดและหลักการที่สำคัญในการเป็นผู้นำในการจัดการด้านสุขภาพ กรณีตัวอย่างของการใช้ภาวะความเป็นผู้นำมาจัดการงานด้านสุขภาพแนวโน้ม และปัจจัยของการใช้ภาวะความเป็นผู้นำในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงจากปัจจุบันสู่ออนาคต ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการกำหนดลักษณะและแนวทางภาวะความเป็นผู้นำในการจัดการสุขภาพในอนาคต

และแนวโน้มการดำเนินงานร่วมกันแบบพหุภาคีระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในมุมมองทางวิชาการ มุมมองผู้บริหาร มุมมองของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นภาวะความเป็นผู้นำและการจัดการสุขภาพ ในยุคปัจจุบันเปลี่ยนผ่านสู่ออนาคต และเปิดโอกาสให้นักศึกษา บุคลากรของมหาวิทยาลัย และบุคคลภายนอกผู้สนใจ มีโอกาสรับทราบสถานการณ์ ข้อมูลทางวิชาการล่าสุด รวมถึงแนวทางในการนำองค์ความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้อย่างทันสมัย จากวิทยากรที่มีความสามารถในประเด็นดังกล่าว และเป็นการฝึกให้นักศึกษาทำงานเป็นทีม วิเคราะห์องค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการศึกษาอย่างแท้จริง เป้าหมายการประชุมประกอบด้วย นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิตและผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน 70 คน โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านบรรยายให้ความรู้ ประสบการณ์ และร่วมเสวนาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาดังกล่าว รายละเอียดดังนี้

LEADERSHIP

แนวคิดภาวะความเป็นผู้นำในการจัดการความเปลี่ยนแปลง

การบรรยายในหัวข้อ “แนวคิดภาวะความเป็นผู้นำในการจัดการความเปลี่ยนแปลง” โดย รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พิทยา จารุพูนผล คณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล มีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

ผู้บริหารต้องคุณสมบัติในการเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำอันประกอบด้วย (1) มีประสบการณ์และทักษะในการบริหาร (2) มีข้อมูลประกอบการบริหารจัดการโดยจะต้องบริหารงานบนฐานข้อมูล เรียนรู้จากสถานการณ์และบริบทของพื้นที่ รู้จักสถานการณ์สถิติที่เกี่ยวข้อง องค์กรประกอบ งานที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร และการเป็นผู้นำจะต้องรับฟังความรอบด้าน ไม่ฟังความข้างเดียว (3) ผู้นำจะต้องมีการกำหนดนโยบาย และลักษณะงาน องค์กร โดยมีการกำหนดนโยบายเรื่องสุขภาพ สาธารณสุข/แผนที่เกี่ยวข้อง แผนส่วนงาน องค์กร แผนชาติ (4) มีการกำหนดเป้าหมายผ่านวิสัยทัศน์ พันธกิจ กิจกรรม ด้วยกลยุทธ์ ยุทธศาสตร์ และนำสู่

การปฏิบัติ (5) ผู้นำต้องมีทักษะการบริหารคน ทรัพยากรมนุษย์ การแก้ปัญหา การพัฒนา การรับคน การรักษาคนให้มีอุดมการณ์ในการรักษองค์การ ชื่อสัตย์ ทุ่มเท การมอบหมายหน้าที่ การประเมิน การตอบแทน และการส่งเสริมคนเก่งและคนดี (6) ผู้นำต้องเห็นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง (7) ผู้นำต้องเก่งการบริหารงบประมาณ เพื่อพัฒนา องค์กร และ(8) ผู้นำจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นการท้าทาย เพื่อให้เกิดการ แก้ไขปัญหา โดยมีหลักในการบริหารงานเพื่อการ บรรลุเป้าหมายขององค์กร เช่น การประยุกต์หลัก ธรรมาภิบาล การบริหารงานอย่างมีวิสัยทัศน์ภายใต้ กระบวนการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ การสร้าง มาตรฐานการดำเนินงานที่มีความชัดเจนให้บุคลากร ทุกระดับ การสร้างความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ และการวัดประสิทธิผลของงาน การให้ความสำคัญ กับความสมดุลระหว่างความคล่องตัวในการบริหาร และระเบียบการบริหารงานราชการ การพัฒนา ศักยภาพการดำเนินงานเป็นทีม และการสร้างการมี ส่วนร่วม เป็นต้น

“หนักแน่น เมตตา ให้ออกัส จัปโ
ประเณินสกาณการณ
เน้นองคการเป็นตัวตั้ง งามเป็นตัวตั้ง ”

รองศาสตราจารย์ ดร.นายแพทย์พิทยา จารุพูนผล
คณบดีวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

“ ผู้นำต้องเป็น **นักแก้ปัญหา** ไม่ใช่ผู้แก้ไขข้อมูล ”

“ โอกาสและความท้าทายมักจะเกิดขึ้นได้เสมอ
อย่าล้มที่จะรับโอกาส เมื่อถูกหยิบยื่น ”

“ อย่างกลัวว่าไม่ได้ตำแหน่ง
ให้กลัวว่ามีความเหมาะสมกับตำแหน่งนั้นไหม ”

นายแพทย์สรรพงษ์ ฤทธิรักษา

รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

ผู้นำที่พึงประสงค์ในยุคปัจจุบันเปลี่ยน ผ่านสู่ออนาคต

“ผู้นำที่พึงประสงค์ในยุคปัจจุบันเปลี่ยนผ่านสู่ออนาคต” โดย นายแพทย์สรรพงษ์ ฤทธิรักษา รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีเนื้อหาโดยสรุปดังนี้

1. มีการบริหารงานที่ใช้บริหารมีมากกว่าอำนาจ

การสร้างบารมีได้จากการสร้างศรัทธา การสร้างความไว้วางใจ และสามารถทำให้ผู้อื่นทำตามหรือเดินตามแนวทางที่ผู้นำกำหนดไว้ได้

2. ใช้หลัก 3 C ในการบริหาร

Change ผู้นำต้องกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งใหม่
Competition ผู้นำต้องกล้าที่จะแข่งขัน เพื่อให้เกิดความท้าทายในการพัฒนา
Customer ให้ความสำคัญกับลูกค้า

3. การใช้ Management Information System ในการบริหารงาน

ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการเลือกใช้อุปกรณ์สารสนเทศในการบริหารงาน เพื่อให้เกิดการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์

4. เป็นคนดี คนเก่ง และคนกล้า

- ผู้นำที่ดี คือ “คิดดี พูดดี ทำดี”
- ผู้นำที่เก่ง คือ “เก่งงาน เก่งคน เก่งคิด”
- ผู้นำที่กล้า คือ “กล้าตัดสินใจ กล้าเผชิญหน้า กล้ารับผิดชอบ”

การประยุกต์แนวคิดภาวะความเป็นผู้นำไป ประยุกต์ใช้ในการจัดการสุขภาพในประเทศไทย

การบรรยายในหัวข้อ “การประยุกต์แนวคิดภาวะความเป็นผู้นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการสุขภาพในประเทศไทย” โดยคุณพิมพ์ทิพา มาลาหอม หัวหน้าศูนย์ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี เนื้อหาโดยสรุปดังนี้

ในการดำเนินงานทางด้านสาธารณสุข ผู้นำองค์กรระดับปฏิบัติต้องยึดมั่นอุดมการณ์ในการบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ทางด้านสุขภาพของประชาชนเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงผลกำไร ขาดทุน ผู้นำที่ได้รับการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชาต้องมีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ร่วมงาน ในขณะเดียวกันต้องมีความเข้มแข็งในการปฏิบัติหน้าที่พร้อมรับผิดชอบต่อภาระงาน รวมถึงต้องปฏิบัติงาน ด้วยหลักของความรักและความจริงใจ มีมุมมองในการปฏิบัติงานที่กว้างไกล รอบรู้ รอบด้าน มีความสนใจ

ใฝ่รู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางาน รวมถึงมีความเคารพในความหลากหลายทั้งในด้านกฎหมาย วัฒนธรรม สังคม และความเชื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานสาธารณสุขในเขตชายแดน ผู้นำที่ดีจำเป็นต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว เพื่อให้เกิดการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจในปัญหาและอุปสรรคของพื้นที่ และแก้ไขได้อย่างตรงจุด เช่นเดียวกับผู้ปฏิบัติงานซึ่งหากมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของแต่ละพื้นที่อย่างถ่องแท้แล้ว ก็จะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การส่งต่อข้อมูลระหว่างผู้ปฏิบัติงานและผู้บังคับบัญชาก็เป็นส่วนสำคัญในการบริหารงาน เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการบันทึกอย่างสม่ำเสมอจากผู้ปฏิบัติงานจะทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงสถานการณ์ของพื้นที่ สามารถวางแผนและตัดสินใจในการดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง โดยผู้นำที่ดีต้องรู้จักเรียนรู้จากเหตุการณ์ความสูญเสียในอดีตเพื่อนำบทเรียนนั้นมาเรียนรู้เพื่อป้องกัน และวางแผนการดำเนินงานทางด้านสาธารณสุขเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำรอยเดิมได้

“ บุคคลมีหลากหลายรูปแบบแตกต่างกันไปตาม generation เมื่อต้องมาปฏิบัติงานร่วมกันผู้บริหารหรือหัวหน้าไม่สามารถที่จะบริหารงานให้ทุกคนเกิดความพึงพอใจได้ทั้งองค์กร การบริหารบุคคลต้องใช้หลักของความโอบอ้อมอารีมาก่อนหลักการปฏิบัติงาน เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน โดยยึดถือหลักการ

คุณพิมพ์ทิพา มาลาหอม

หัวหน้าศูนย์ประสานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสาธารณสุข

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุบลราชธานี

ใช้ความรักนำความรู้ อยู่ร่วมกัน ”